

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 27. november 2009.

Ungdomsarbejdsløsheden er ikke et uløseligt problem

138%.

Så meget steg ungdomsarbejdsløsheden fra april sidste år til april i år.

Helt konkret stod 31.270 unge mellem 16-24 år i april 2009 uden job, eller udenfor uddannelse.

Tallene er nu efterhånden ét halvt års tid gamle, men der er ingen tvivl om, at det siden da kun er gået den gale vej. Langt hen af vejen skyldes arbejdsløsheden selvfølgelig den internationale økonomiske krise, men ikke alt skyldes store verdenspolitiske strømninger eller bankkrak i USA.

Netop i forhold til ungdomsarbejdsløshed er løsningerne nemlig udtryk for nationale og nære politiske løfter og beslutninger - eller mangel på samme.

Meget kan regeringen beskyldes for, men netop i forhold til håndtering af den økonomiske krise må vi tage hatten af for deres arbejde. Det er nemlig lykkedes regeringen hele vejen igennem kun at fokusere på de områder, hvor deres vælgere har interesse; både bankpakke 1 og 2 har haft til mål at redde bankverdenen og aktionærerne; renoveringspuljen – hvis officielle formål var at sætte gang i arbejdsmarkedet – har kun haft til hensigt at yde økonomisk tilskud til de personer i Nordsjælland, der selv kunne ligge de sidste 62.000,- for deres ombygning.

Og mens alt dette har stået på er det lykkedes regeringen at overhøre alle råb om arbejdsløshed, krise og i særdeleshed ungdomsarbejdsløshed.

Men som vores politiske historie og erfaringer fortæller os, vil en stigende arbejdsløshed altid ramme ungdommen hårdest, ganske simpelt fordi at arbejdsløse søger job både bredere og bredere, samt længere og længere under egne kvalifikationer. Der er ikke længere brug for nyuddannede, uerfarne eller helt ufaglærte unge – der er meget andet at tage af, når man skal ansætte.

Alle "modne" medborgere i dette samfund husker også tydeligt, hvilke fatale konsekvenser ungdomsarbejdsløsheden havde i slut 70'erne start 80'erne. Og sporerne fra dengang strækker sig stadigvæk op gennem samfundet.

På trods af de erfaringer, og på trods af at samtlige danske politikere ytrer, at vi ikke igen skal tabe ungdomsårgange på gulvet, og at disse unge skal bruges i udviklingen af fremtidens samfund, er ungdomsarbejdsløsheden i Danmark eksploderet.

Men som socialister og andre klart tænkende mennesker kan se, skyldes denne eksplosion helt nære politiske beslutninger.

Ville man for alt i verden undgå ungdomsarbejdsløshed, ville man starte med at kigge på de 2 store muligheder vi har som samfund: 1. at arbejde sig ud af krisen 2. at uddanne sig ud af krisen

1. at arbejde sig ud af krisen

93 % af Islands befolkning bor i byerne (hovedparten i Reykjavik), og derfor havde øen historisk aldrig haft direkte behov for et udbygget motorvejsnetværk. Men i efterkrigstiden, med en kæmpe arbejdsløshed, valgte regeringen at aktivere de arbejdsløse ved at lade dem bygge den store "ring-motorvej", som går rundt om hele Island. En motorvej der i dag har en afgørende rolle for Islands infrastruktur.

Vi ved alle, at vi i Danmark har nedslidte folkeskoler, gamle plejehjem, behov for broer på tværs af riget mm. Hvis man som regering ville dette til livs, og samtidig sætte gang i arbejdsmarkedet, kunne man starte med at give jobs til de 31.270 unge mennesker, der nu i stedet møder engang hver 14. dag på jobcentret. Alle de arbejdsløse unge kan renovere vores folkeskoler og plejehjem i stedet for at gå ledige til en urimelig lav kontanthjælp. Eller de kunne klimarenovere andre offentlige bygninger eller udbygge det offentlige transportsystem. Der er for mange ting, som fællesskabet mangler til at lade unge gå hjemme uden arbejde.

2. At uddanne sig ud af krisen.

Vi hører gang på gang den ene blærende minister efter den anden belære den danske befolkning om, hvordan viden er Danmarks råstof, og at vi skal udviklet os til et videnssamfund for at kunne klare globaliseringen. De samme ministre var til gengæld larmende tavse, da ungdomsarbejdsløsheden slog igennem, og uddannelse blev fremhævet som en løsning.

Det tog regeringen ét halvt år at åbne for 3000 skolepraktikpladser, selvom 6.400 elever stod i kø for at få en uddannelse; også selvom alle undersøgelser viser, at Danmark i 2015 kommer til at mangle over 100.000 faglærte.

5.000 elever blev afvist ved indgangen til en social og sundhedsskole – på trods af at vi dagligt hører om, hvordan der mangler personale i social og sundhedssektoren.

De fleste kender det nederlag at blive fyret, nægtet at få sin uddannelse, at blive afvist til sin drømmeuddannelse mm. Det er nederlag, som vi som samfund aldrig burde være os selv bekendte at pålægge vores unge mennesker.

Det er nederlag, der både sætter ar for livet, men også koster økonomisk i den anden ende, når vores unge to dage efter står på nærmeste jobcentre, og beder om kontanthjælp.

Samfundets udgifter til kontakthjælp er netop braget igennem i takt med ungdomsarbejdsløsheden. Flere milliarder kroner kan forventes at blive brugt på denne konto til udbetaling til folk, der er hjemmegående, eller til folk, der er i ligegyldig tvangsaktivitet. De penge kan meget bedre bruges på arbejdsløn til projekter, der gavner vores fælles velfærd. Og det ville oveni betyde, at den danske ungdom kunne få en følelse af at betyde noget i stedet for at være til overs på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.

Ungdomsarbejdsløsheden kommer til at stige. Og det vil få konsekvenser. Men samtidig er det også et problem, der kommer til at berøre en massiv del af den danske befolkning mere eller mindre direkte. Alliancer på tværs af lærlinge, fagforeninger og uddannelsesorganisationer er en åbenlys mulighed. Og en så stærk alliance har reelle muligheder for at stille krav til både en siddende og en kommende regering. S og SF må ligge løfterne på bordet.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk